

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2017. március 19.
(vasárnap)

Horváth Géza

KENYÉRKÉRDÉS, KENYÉR-KÉRÉS

Énekek: 150,1; 505; 483,10.11; 195

Lekció: Préd 5,10-20

Aki szereti a pénzt, nem telik be pénzzel, és aki szereti a sokaságot, nem telik be jövedelemmel. Ez is hiábavalóság. Mikor megszaporodik a jószág, megszaporodnak annak megemésztői is, mi haszna van azért benne urának, hanem hogy csak reá néz szemeivel? Édes az álom a munkásnak, akár sokat, akár keveset egyék; a gazdagnak pedig bővölködés nem hagyja őt aludni. Van gonosz nyavalya, amelyet láttam a nap alatt: az ő urának veszedelmére tartott gazdagság; ugyanis az a gazdagság elvész valami szerencsétlen eset miatt, és ha fia született néki, annak kezében nem lesz semmi. Amint kijött az ő anyjának méhéből, mezítelen megy ismét el, amint jött vala, és semmit nem vesz el munkájáért, amit kezében elvinne. Annakokáért ez is gonosz nyavalya, hogy amint jött, akképpen megy el. Mi haszna van néki abban, hogy a szélnek munkálkodott? És hogy az ő teljes életében a setétben evett, sokszori haraggal, keserúséggel és búsulással.

Ez azért a jó, amelyet én láttam, hogy szép dolog enni és inni, és jól élni minden ő munkájából, amellyel fárasztotta magát a nap alatt, az ő élete napjainak száma szerint, amelyeket adott néki az Isten; mert ez az ő része. És amely embernek adott Isten gazdagságot és kincseket, és akinek megengedte, hogy egyék abból és az ő részét elvegye, és örvendezzen az ő munkájának: ez az Istennek ajándéka! Mert nem sokat emlékezik meg az ilyen az élete napjainak számáról, mivelhogy az ő szívének örömét az Isten kedveli.

Alapige: Mt 6,11

A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma.

Imádkozzunk!

Mennyei Édesatyánk, köszönjük, hogy téged magasztalhatunk, áldhatunk és dicsérhetünk Jézus Krisztus felhatalmazása alapján. Köszönjük, hogy általa van menetelünk a kegyelem királyi székéhez, és borulhatunk le előtted itt a gyülekezet közösségében is, ezen a vasárnap délelőttön. Megköszönjük jóságodat, gondviselő szeretetedet, amelyre érdemtelenek vagyunk.

De köszönjük, hogy éppen azért kell, hogy nagy legyen a szemünk előtt az a kegyelem, amellyel hozzánk fordultál és hozzánk fordulsz, az a változhatatlan irgalom, amellyel felhoztad napodat jókra és gonoszokra egyaránt.

Megalázzuk magunkat előtted, felséges Istenünk, és megvalljuk, hogy nemhogy nem érdemeltünk semmi jót tőled, hanem minden büntetést megérdemelnénk hitványságaink, bűneink, mulasztásaink miatt, ellened való lázadásunk miatt.

Köszönjük, ha a hit harcában győzedelmeket adtál nekünk a héten, és köszönjük, ha elbuktunk is, te emelsz fel bennünket egyedül, hogy a mi ellenségünk ne örüljön a vesztünkön, bukásunkon. Köszönjük, hogy te adsz győzelmet nekünk, Urunk.

Kérünk, ölelj körül most bennünket ezen a délelőttön, hogy mint a te néped tudjunk figyelni rád, tudjuk elvenni azt, amit mondani akarsz nekünk. Kérünk, könyörülj meg rajtunk, kegyelmezz nekünk, és adj nekünk mennyei jókat most, mennyei ajándékokat a te igéd üzenetéből. Kérünk, adj értő szívet, amely megérti, hogy mi a te szent, jó és tökéletes akaratod.

Segíts abban, hogy a magunk szándékait, akaratát, terveit háttérbe tudjuk szorítani, vagy el tudjuk vetni, el tudjuk magunktól dobni. Kérünk, munkáld meg azért a szívünkben, életünkben ebben az órában is. Jézus Krisztusért, a mi Urunkért kérünk.

Ámen.

Igehirdetés

Reménység szerint többen emlékeznek a gyülekezetből, hogy a utóbbi időben két vasárnap is Jézus megkísértése történetéből szólt hozzánk Isten igéje, és ott mind a két vasárnap központi igeként hang-

zott, hogy nemcsak kenyérral él az ember, hanem minden igével, mely Isten szájából származik.

Akkor az volt az igének az üzenete, hogy Jézus Krisztus miért nem változtatta a köveket kenyerekké: Azért, mert engedelmeskedni akart a mennyei Atyának, akinek igen világos kijelentése van az ember számára a kenyérkérdésben is.

És ezt továbbgondolva éreztem, hogy ennek a kis rövid sorozatnak még hadd legyen egy darabja, amikor ismét megnézzük, hogy Jézus Krisztus hogyan tanított bennünket, hogyan tanította az övéit a kenyérkérdésben és a kenyér kérdésében.

Az Úri imádságban olyan sokszor imádkozzuk ezt a mondatot, (sajnos nagyon sokan ezen a világon gépiesen elmondják, az ú.n. Mi Atyánk-ot, és abban ezt a sort is): „A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma.”

Ha megnézzük ezt a rövid igeverset, akkor bizonyára felragyog nekünk az egész Szentírásnak a tanítása a kenyér kérdésében, hogy Jézus Krisztus is mire gondolt, amikor ezt mondta: ezt a mennyei Atyától kérjük.

Mert a Biblia nemcsak azt mondja el nekünk, hogy hogyan ne szerezzünk kenyeret, hanem azt is megmondja nekünk, hogyan szerezzük meg a mindennapi kenyerünket, és legfőképpen azt, hogy honnan van a mindennapi kenyerünk.

Az Ó- és Újszövetségben is több ígét olvasunk erről. Jézus Krisztus is ebben az igében erre tanít bennünket. Isten igéjének az utasítása, útmutatása két fő irányt tartalmaz a kenyérkérdésben:

Az egyik a mostani alapigénk, amikor azt mondja a mi Urunk Jézus, hogy ezért imádkozzunk.

A másik, amit több helyen olvasunk a Szentírásban, hogy a kenyérért dolgozzunk.

Valaki feltehetné a kérdést, hogy akkor most imádkozzunk, vagy dolgozzunk a mindennapi kenyerünkért. A Szentírás alapján nem a *vagy* a helyes szó, hanem az *és*. Tudniillik, hogy imádkozzunk és dolgozzunk. Bizonyára azt értették meg eleink, amikor a Debreceni Református Kollégium homlokzatára azt a jelmondatot írták, ami mind a mai napig olvasható ott: „Orando et laborando”: imádkozva és dolgozva.

Nem lehet a kettőt kijátszani egymás ellen, hogy csak imádkozunk a mindennapi kenyérért, mert az igeellenes, és nem lehet csak dolgozni érte, mert azt a hitetlenek művelik és csinálják. Az Isten gyer-

mekének tehát az útmutatása a Szentírás alapján az, hogy a mindennapi kenyérért imádkozzunk és dolgozzunk.

Négy pontban nézzük meg ennek a rövid igének az üzenetét.

Az első pontban azt, hogy mit ért a Szentírás kenyér alatt. Vajon azt a fél, vagy egy kilós veknit, amit az üzleteknek a polcáról leveszünk és betesszük a bevásárló kosárba? A Biblia a kenyér alatt mindazt érti, ami nélkül szűkölködnénk. Vagyis ilyeneket, mint egészség, étel, ital, lakhatás, öltözet, békesség, nyugalom — szóval, ami nélkül az élet sokkal hitványabb vagy silányabb lenne ezen a földön.

Megkérdezhetnénk, hogy vajon lehet-e ilyeneket kérni a hívőnek. Mert azért vannak fanatikus hívők, akik csak mennyieket és csak lelkieket akarnak Istentől kérni. Jézus ezért tanít bennünket a Mi Atyánkban, hogy nyugodtan kérhetünk Istentől testi jókat, ú.n. világi javakat is. Csak egy ígét olvasok ennek alátámasztására, a 112,1-3 zsoltár részét:

„Boldog az ember, aki féli az Urat, és az Ő parancsolataiban igen gyönyörködik. Gazdagság és bőség lesz annak házában, s igazsága mindvégig megmarad.” Tehát a zsoltárban Isten az övéinek, gyermekeinek ígér testi javakat, testi jókat is.

Vagy gondoljatok arra, amikor Jákób könyörög az 1Mózes 28,20-ban, amikor Jákób fogadást tesz Istennek, hogy majd Ő lesz az Istene, ha — igaz, hogy ott Jákób alkudozik, de most az igének első felére figyeljünk: „Fogadást tett Jákób: Ha az Isten velem lesz és megőriz az úton, amelyen járok, és ha ételül kenyeret, öltözetül ruhát ad nekem, és békességgel térek vissza az én atyámnak házához, akkor Ő lesz az én Istenem. — Tehát mit kér? Kenyeret, ruhát és békességet kér.

Jézus Krisztus miért összegezi így mindazt, amit kérnünk kell Istentől: kenyér?

A Szentírásban azért tanít így bennünket Jézus ilyen nagyon egyszerűen, mert először is, amikor valaki, mint Isten gyermeke feltárja a kívánságát, hogy kenyeret szeretne, akkor éppen meg kell, hogy mutakozzon az a gyermeki bizalom az Atya felé: én ugyan kenyeret kérek tőled, de te tudod, hogy az mit jelent, Atyám. Nem én akarom neked megmondani, hogy mi hiányzik nekem, és egy nagy listát elimádkozni, hanem amikor ezt mondom: kenyeret szeretnék tőled kérni, akkor rád bízom, hogy ez alatt mit értesz. Te milyen jókat, javakat értesz ez alatt. Nem én akarom meghatározni, hanem azzal a gyermeki bizalommal fordulok feléd, hogy te tudod csak igazán, mire van

szükségem, és bízom benned annyira, hogy elhiszem azt, hogy a szükségim be fogod teljesíteni.

Egyik énekünkben énekeljük: „Te szükségim beteljesíted, mert Jézus hozzád utat készített.”

Éppen ezért nem kell felsorolni, hogy mi kell nekünk, hanem bizalommal kell fordulni Istenhez, mert jól tudja a ti mennyei Atyátok, hogy mindezekre szükségetek van.

Azért is kell kérni nekünk testi jókat Istentől, és azért nem hitetlen dolog ez, és azért tanít bennünket Jézus, mert a Szentírás azt mondja, hogy mindaz, amit Istentől kapunk, az beállítható az Ő szolgálatába.

Képzeld el, ha az igehirdetőknek nem lett volna mit enniük, hanem éhesen kellett volna járniuk a falvakat akár Jézus idejében, akár utána? Vagy gondoljátok el, hogyha az igehirdetőknek nem lett volna ruhájuk? Hogy tudtak volna menni a szolgálatba a misszió emberei vagy az igehirdetők, ha nem kaptak volna ehhez Istentől megfelelő ruhát.

Amikor Jézus erre tanít bennünket, hogy kenyeret kérjünk, akkor tulajdonképpen megelégedésre biztat bennünket. Azért mondja: kenyeret kérjétek, mert azt mondja: ha van élelmünk és ruházatunk, akkor azzal már meg kell elégednünk. Jézus azt mondja: alapvető dolgokat kérjünk Istentől. Mert ha nem ezt tartanánk szem előtt, akkor bizonyára olyan dolgokat is kérnénk, amire nem nagyon van szükségünk.

Amikor a gyerekek kérnek valamit a szülőktől, bizonyára ismerős itt is az a mondás, amikor a szülő megelégedi, és azt mondja: toronyórát láncsal... Ha valami extrát kérnek, vagy nagyon magasak az igények, biztos hallottátok ezt a kifejezést: toronyórát láncsal.

Amikor a hívő azt mondja: kenyeret adj nekem, akkor tulajdonképpen azzal az alázattal borul az Isten elé, hogy az alapvető szükségeket add meg nekem, Uram. — Még fogunk arról szólni, hogy amit ezen felül adsz, azért meg hogyan és miért legyenek hálás.

A második az a kifejezés ebben az igében: Add meg nekünk. Ez a kérés maga is nagyon fontos, mert Jézus Krisztus arra tanít bennünket, honnan van a kenyerünk. Nemcsak arra, *hogyan* van kenyerünk, hanem arra, *honnan* van nekünk kenyerünk. Mert a hívő ember, amikor ezt elmondja, hogy add meg nekem vagy nekünk, akkor azzal kifejezné, hogy itt nem magában bíz, nem a maga erejére hivatkozik

vagy nem a maga szorgalmára vagy kitartására, tehetségére vagy eszé-
re vagy ügyességére, hogy ő majd megszerzi a kenyeret, hanem oda-
borul az Atya elé: Te tudod nekem megadni, Atyám.

A hitetlen ember csak magára számít. Azt hiszi, hogy amiért meg-
dolgozott, azért kapja a kenyeret. Neki ez jár! Ez az ő érdeme.

Sokakkal találkoztam a szolgálatom alatt, akik bizony sokat di-
csekedtek azzal, hogy itt minden az ő kezük munkája. Szó szerint
idézem. Akár ház, lakás, berendezés, autó, nyaralás, bármi... Ez az én
kezem munkája! Sokkal találkoztam, akik így néztek a nyugdíjukra
is: én ezért megdolgoztam, ez nekem jár! — Ez tökéletesen igaz. Csak
a hívó ember ennek az imádságnak az alapján tudja, honnan kaptam
ehhez a munkához az erőt, az egészséget. Kitől kaptam az észet, ami-
vel meg tudtam keresni azt a kenyeret. — És tudja nagyon jól: Isten-
től. Éppen ezért a hitetlen ember úgy gondolkozik, hogy mivel ezt én
kerestem, én szereztem, ezért ehhez senkinek semmi köze.

Csak a Biblia tanítása szerint három fő kérdés van a kenyérkér-
ésben. Kettőt elmondtam már, de elmondom a harmadikat is.

Az egyik: honnan a kenyereünk, a másik: hogyan keresem meg a
kenyeremet, és van egy harmadik nagy kérdése a Szentírásnak: a har-
madik kérdése pedig az: *mire* kaptam a kenyeremet. Nemcsak az,
hogy kitől, ezért kezdődik: Mi Atyánk. Nemcsak az, hogyan keresem
meg a kenyeremet: fáradságos munkával (1Móz 3,17. Isten kijelen-
tette a bűnbe esett világnak, hogy fáradságos munkával keresd meg a
kenyeredet.) De a harmadik, hogy mire kapom én a kenyeremet. Elő-
ször is magam számára, másodsor a családom számára, de a har-
madik is nagyon fontos, mert a Biblia sok helyen beszél arról, hogy
mások számára.

Aki a kenyérével úgy gondolkozik: ez az enyém, mert én keres-
tem, az nem fog belőle adni senkinek. Aki azt mondta: Istentől kap-
tam, az nemcsak hálás lesz, hogy kitől kaptam, nemcsak azt nézi, ho-
gyan kaptam, hanem azt, hogy mire kaptam azt a kenyeret.

Az Efézus 4,28-ban (még fogok erről beszélni) az apostol azt írja
a gyülekezetnek: „aki lopni szokott, az ezután ne lopjon, hanem dol-
gozzék” — most nekünk ez a fontos. És tudjátok, mit mond Pál apos-
tol?: „hogy legyen mit adnia a szűkölködőnek”. Nemcsak azt mondja,
hogy dolgozzék, hogy éljen meg. Dolgozzék, hogy tartsa el a család-
ját. Hanem azt mondja: dolgozzék, hogy legyen mit adnia a szűköl-
ködőnek. Még ez is cél? Ez is cél a Biblia szerint.

Éppen ezért nemcsak az a fontos, hogy megkeresem, hanem az, hogy mire kaptam Istentől a kenyeret vagy a javaimat. Milyen célból tette le nálam és adta oda nekem.

Ez a kérdés: add meg nekünk, a hívőt alázatban kell, hogy tartsa. Tegnap itt elhangzott egy nagyon szép zsoltárfeldolgozás az énekkari találkozón: a 127. zsoltár énekkari feldolgozása: "Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak azon annak építői, hiába néktek korán felkelnetek, késő feküdnötök, fáradsággal szerzett kenyeret ennetek." Hiába néktek, azért, mert Isten kijelenti az igében, hogy minden az Ő kezében van. Mert miként adja Isten a kenyeret? Zsoltárok 104,14: „Aki füvet sarjaszt a barmoknak és növényeket az emberek számára, hogy eledelt vegyenek a földből.”

Itt arról van szó, hogy az ember munkálkodhat és dolgozhat, de a növekedést azt Isten adja. Az ember vethet, de az aratás az Úr kezében van, és Ő növényeket ad az emberek hasznára, hogy eledelt vegyenek a földből.

Vagy az Aggeus 1,5-ben olvassuk, amikor azt írja a próféta: „Sokat vetettetek, de keveset arattatok.” — Mert volt olyan, hogy vetettek, de aztán az aratás elmaradt. Az ember hoppon maradt, mert meg kellett látnia, hogy az Úrnál van a kenyér.

Vagy a 3Mózes 26,26, amikor Isten azt mondja: „Eltöröm nálatok a kenyér botját, tíz asszony süti majd a ti kenyereteket egy kemencében, és megmérve viszik vissza a ti kenyereteket, és esztek, és nem elégesztek meg.”

Ha valamit megmértek a Bibliában, az mindig azt jelentette, hogy nagyon kevés volt valamiből. El kellett dekára osztani. Amikor a Biblia azt mondja: méretlenül, akkor az azt jelenti: bőven volt, nem nézték azt, hogy kinek mennyi jut. De mikor azt mondja a Biblia: mérni, akkor ott arról volt szó, hogy nagyon kevés volt, és pontosan kellett elosztani. És ettek, és nem elégedek meg.

Azt mondja Isten: eltöröm a kenyér botját. Úgy mint Naomi és Elimének idejében. Mikor szárazság volt Betlehemben, a kenyér házában, és amikor majd visszajönnek tíz év múlva, akkor éppen aratás van, mert meghallották a Moáb földjén, hogy meglátogatta népét az Úr, és van aratás, ezért mennek vissza. A nagyon gögös ember gondolja azt, hogy ő keresi a kenyeret és ő tudja magának előállítani.

Éppen ezért a kenyér kérdése a Bibliában hitkérdéssé válik. Bizalom kérdése lesz, mert különösen a Lukács evangéliumában, ahol

Jézus ismét elmondja a Mi Atyánkat, beleágyazza abba a tanításba, hogy kérjétek, és adatik nektek. Mert olyan gondviselő Istenünk van, aki ha ti tudtok gonosz létekre jó ajándékot adni a ti fiaitoknak, hogy ne adna az Isten azoknak, akik tőle kérnek.

A harmadik ez a kicsiny szó itt: a *mi* kenyerünket. Ez is nagyon fontos, és ennek nagy jelentése van itt az úri imában, mert először is ez azt jelenti, hogy az Isten gyermeke egy közösséghez tartozik.

A három *mi* kérés a Mi Atyánkban: a *mi* kenyerünket add meg, a *mi* bűneinket bocsásd meg, ne vigy minket a kísértésbe. Ez arra int bennünket, hogy Jézus úgy tanított, hogy az Isten gyermeke nem magányos farkas, hanem egy közösségnek a tagja. Egy gyülekezetnek a tagja. Már csak ezt az egyetlen kis szót is: *mi*, nyugodtan lehet azoknak mondani, akik azt mondják nektek: ők otthon is tudnak imádkozni: Ja, nekem nem kell azért templomba benni, én imádkozom otthon is. (Hogy mit, hogyan, vagy kihez, az más kérdés, azt ne is firtassuk, mert szörnyű dolgok jönnének ki.) De legalább azt mondhatjuk: nem, mert a Mi Atyánk közösségi imádság. A *mi* kenyerünket add meg...

Kérdezhetné valaki: akkor én otthon magamban, a Mi Atyánk-ot nem mondhatom el? Magányosan, a belső szobámban, nem imádkozhatom? De! De akkor is úgy, mint a közösségnek egy tagja. De akkor is úgy, mint a Krisztus-testnek egy része. De akkor is úgy: Ő a fő, mi néki tagja, Ő a fény, mi színei. Akkor is úgy, hogy én egy vagyok azok közül, akik ugyanabban a drága vérben mosódtak meg, és ugyanazzal a Lélekkel itattattak meg. Én egy vagyok velük.

Ezt jelenti először, hogy a *mi* kenyerünket...

Másodszor azt jelenti, hogy amikor a *mi* kenyerünkért imádkozunk, akkor nemcsak magamat tartom szem előtt, hanem az én testvéreimet is. Mert ez nem azt jelenti, hogy ha nekem van, akkor az bőven elég, hanem ez azt jelenti: legyen a másik testvéremnek is. Az ő számára is kérek kenyeret, nemcsak magamnak kérem, hanem hogy neki is legyen kenyerere. Ebben benne van a Bibliának ez a nagy tanítása, hogy mire adja Isten a kenyeret. Mert ha valaki ezt komolyan gondolja, hogy a *mi* kenyerünket add meg, ha valaki ezt komolyan imádkozza, akkor lehet, hogy Isten Szentlelke megszólal, és azt fogja mondani: akkor vágd meg neki te a kenyeredet. Akkor rajtad keresztül akarok neki kenyeret adni.

Vagyis ebben a Bibliának az a tanítása szólal meg, hogy nem biztos, hogy amit megkeresek, az mind az enyém. Nem biztos, hogy amit

elérek vagy megszerzek, azt mind saját magamra kell fordítani. Például Ézsaiás 58,7. Szépen ír Ézsaiás arról: Nem azé a böjt, hogy az éhezőknek megszegd a kenyeredet?

Ez egyébként megnyilvánul abban, én sosem értettem, vannak gyülekezetekben bizonyos szokások. A mi régi gyülekezetünkben az volt a szokás, hogy mindig a böjti időben volt a szeretetszolgálati gyűjtés. — Most értettem meg, hogy miért. Úgy gondoltam: mert így alakult ki. Nem, ezt a gyülekezetből sem tudta már senki, hogy miért nem augusztusban, vagy miért nem szeptemberben van, miért böjtben? Amikor szeptemberben a terményt betakarítják, nem akkor kellene inkább?

Most már értem. Így alakult ki, mert a Biblia ezt mondta, hogy nem ez-é a böjt, hogy az éhezőknek megszegd a te kenyeredet? — Mindig akkor volt a szeretet szolgálati gyűjtés. Ézsaiás 58, vagy az Efézus 4,28, amit már említettem, „hogy legyen mit adnia a szűkölködőknek”. Dolgozzék, hogy legyen mit adnia a szűkölködőknek.

Harmadszor ez, hogy *mi* kenyерünket, azt jelenti a számunkra, hogy a hívők egészen másként gondolkoznak a kenyér felől, mint a hitetlenek. Mi egészen másként gondolkozunk a kenyér felől, mint a hitetlenek. És ezen túl, amit az előbb mondtam, hogy az Atyától kérjük, van egy másik nagy tanítása a Szentírásnak, mégpedig az: ha azt mondjuk, hogy a mi kenyерünket add meg nekünk, tulajdonképpen megvalljuk azt, hogy nekünk Krisztus által jussunk van mindenhez, amit az Éden-kertben elvesztettünk. Nekünk Jézus Krisztus ezért foglalja bele ezt a kérést a Mi Atyánkba, hogy az Atyát szólítjuk meg, mert ezt csak Jézus Krisztuson keresztül tehetjük, senki máson. És amit mi kapunk, Jézus Krisztuson keresztül van, és Jézus Krisztusért van.

Hogyne adna vele együtt... az ige összefüggését értjük? Hogyne adna vele együtt mindent minékünk?

A hívők egészen másként gondolkoznak a kenyér felől, mert tudják, hogy Jézus Krisztuson keresztül könnyörül rajtunk az Isten.

Ha úgy gondolja valaki, hogy Isten valamit nem adott meg neki, ha úgy gondolja valaki, hogy panaszra van oka, és nem hálaadásra, akkor ez a kedves egy mondat: a kenyерünket add meg — gondoljon arra, hogy kenyeret kért tőle. A kenyeret meg is kaptuk, vagyis ha semmi mást nem adna Isten ezen felül nekünk, csak kenyeret, akkor se lenne okunk panaszra. De mivel többet adott, mint a kenyér, ezért mire van okunk? Hálára! Ezért mivel többet kaptunk, mint az élelmünk és ruházatunk, ezért hálára van okunk.

Végül a negyedik tanítása az igének: a *mindennapi* kenyerünket add meg. Ez is nagyon fontos szó, hogy minden-napi, vagy egy másik fordítás szerint: a mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk *naponként*. Nem is úgy van, hogy ma, hanem úgy, hogy naponként. Miért olyan fontos ez, hogy Jézus így mondta el, hogy mindennapi kenyerünket?

Először is azért, mert ez az Isten gyermekeit mindennapos imádságra kell, hogy sarkallja. Mert, ha az aznapit kérem, akkor másnap mit kell kérni? Megint az aznapit. Vagyis másnap is kell imádkozni. Ez az Isten gyermekét imádságra indítja. Mégpedig milyen imádságra indítja? Úgy hiszem, hogy reggeli imádságra buzdítja. Mihelyt reggel felkelsz, imádkozz. Miért? Mert, ha este mondod el ezt az imát, akkor aznap mit ettél? Lehet, nem ettél semmit, mert nem kérted el. Ha reggel imádkozzuk el, hogy Isten adjon nekem aznap, naponként, ma is, akkor azt jelenti: benne van a reggelim, ebédem, vacsorám.

Már reggel imádkozzunk! Mert ha azt mondaná a Mi Atyánkban, hogy a mi hetenkénti kenyerünket add meg nekünk ma, akkor azt mondanánk: akkor elég azt egy héten egyszer elmondani. Ha havi kenyerünket kérnénk, akkor elég egy hónapban elmondani. De nem! Azt mondja: a naponkéntit, az aznapit add meg, mert Isten tanít bennünket erre.

Másodszor ebben az van benne, (ezért hitkérdés a Bibliában a kenyérkérdés, mert ez bizalom-kérdés), hogy nekem olyan Atyám vagy, aki a holnapi kenyeremet is fogod biztosítani. Én előre tudom, Atyám, hogy te fogod a holnapi kenyerünket is biztosítani.

Ez valóban bizalomkérdés, hogy a mindennapit add meg, azt jelenti: Uram, a holnap is a te kezében van, Te holnap is ugyanaz vagy, sőt mindörökké ugyanaz vagy. Nem nekem kell gondoskodni a jövőmről, te vagy a jövőm!

Emlékezzünk, amikor a Bibliában a szegény özvegyasszony beteszi a 2 fillért a perselybe? Az a holnap kenyérének az ára volt. Azt mondja: a holnapom az Úr kezében van. Nem azon múlik, hogy a 2 fillért elteszem, és holnap ezen veszek kenyeret. A holnapról nekem Isten fog gondoskodni. Ez a hit. A kenyérkérdés: hitkérdés.

A kenyérkérdés bizalom-kérdés. Ezért bízunk abban az Úrban, aki napról-napra gondot visel rólunk!

Befejezem egy érdekes statisztikával. Régebben olvastam már. Lehet, hogy akkor még egymilliárddal kevesebben laktak a földön, de

egy tudós kiszámította, hogy a föld 4-szer annyit terem, mint amennyire a világ összes emberének szüksége lenne élelem szempontjából. Leírta a cikk végén, hogy éppen ezért a kenyérgkérdés ezen a világon elsősorban szív-kérdés.

Lehet, hogy már azóta egy milliárddal többen vagyunk, de akkor ne teremjen négyszer annyit, csak kétszer annyit, még akkor is nagyon jól állunk, de Isten gyermekének Jézus Krisztus szava alapján egy dolga van: tudni, tőled van minden javam, te töltöd be minden szükségemet. Ezért téged szeretlek, téged dicsőítelek, téged magasztallak, mert nemcsak kenyérral él az ember, de kenyérral is él az ember, és nekünk olyan Istenünk van, aki testünk, lelkünk felől napról-napra gondot visel, mert Ő szabadításunk Istene. Bízatok Őbenne, és bízunk Őbenne teljesen.

A 483,10-11 versét énekeljük.

10. ADD MEG NEKÜNK KENYERÜNKET
NAPONKÉNT, eledelünket:

Viselj gondot életünkről,
E mi halandó testünkről;
Szolgáltass jó egészséget,
Termő időt, békességet.

11. Szállíts áldást munkáinkra,
Minden marhánk s jószágunkra;
Javaiddal pedig nekünk
Adj mértékletesen élnünk,
Rád nézve háládatosan,
Mások iránt irgalmasan.

Imádkozzunk!

Drága Urunk, amikor szembesülünk ezzel az igével, szeretnénk magasztalni a te örökkévaló tervedet és akaratodat. Szeretnénk dicsőíteni téged azért, amiért olyan gazdag Isten vagy. Szeretnénk téged magasztalni azért, hogy annyira szeretsz bennünket, hogy gondot viselsz rólunk, adsz termő időket.

Köszönjük a földet, amelyet teremtettél, a kenyérünket, amelyről te gondoskodsz, életünket, amelyet te adsz. Szeretnénk megköszönni, hogy tudtunk vagy tudunk dolgozni.

KENYÉRKÉRDÉS, KENYÉR-KÉRÉS

Kérünk, Urunk, hogy tudjunk imádkozni és leborulva könyörögni. Tarts bennünket alázatban, őrizz meg minden gőgtől. Őrizd meg irigységtől a te gyermekeidet, bennünket, Urunk, hogy ne azt nézzük, hogy másnak mit adott, hanem azt nézzük, hogy bennünket mivel gazdagítottál meg. Taníts hálás életre, hogy amit adott, azt miért adtad, hogy meg tudjuk szegni a kenyerünket, ami nemcsak a kenyér megszegését jelenti, hanem időnkéből, erőnkéből, tehetségünkéből, hogyan tudjuk ajándékainkat a másik testvér javára fordítani.

Köszönjük, hogy ez az imádság együvé csatol bennünket. Köszönjük, hogy egyé tartozik mindenki, aki Jézus Krisztus nevében könyörög és kér, és senki nem tartozik oda, aki nem Jézus nevében hív téged segítségül, Atyánk, s nem Jézus nevében magasztal téged, akik üdvösségüket nemcsak benned találják és látják meg, hanem másban is.

Könyörülj meg rajtunk, Urunk, hogy tudjunk imádkozni. Taníts minket imádkozni. Hallgass meg bennünket. A mi Urunk nevében kérünk.

Ámen.